

Aan de hand van voorbeelden uit hun dagelijkse praktijk schrijven drie dierenartsen over diergezondheid in de vleesveehouderij. Om en om beschrijven John Campe, Piet De Meuter en René Bemers maandelijks vastgestelde ziektebeelden, uitgevoerde behandelingen en/of mogelijke preventiemaatregelen.

Bicarbonaatinfuus kan pasgeboren kalf redden

Zware bevalling

Een assistente van onze praktijk belde mij met een spoedvisite bij een vleesveehouder die een koe had verlost en waarbij het kalf niet fit oogde. Bij aankomst op het erf stonden de laarzen en overall al netjes klaar bij de stal. Na omkleden kon ik dus direct aan de slag.

In het strohok lag een limousinkoe bij te komen van de bevalling. Het kalf reageerde maar matig op het likken van de koe en het jonge dier ademde veel te flauw. Nadat de eigenaar de koe een halster had omgedaan en het dier had vastgebonden aan het hek, heb ik het kalf onderzocht.

Het kalfje was twintig minuten ervoor geboren en had nog steeds geen oprichtingsreflex van het kopje. De slijmvliezen waren wel mooi roze, dus leek het niet om een inwendige bloeding te gaan.

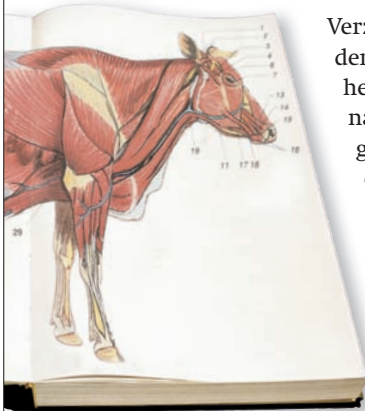
Hier leek het te gaan om een verzuurd kalf. Gelukkig lag het kalf niet te blèren, want dan is de hersenschade vaak te groot en is een behandeling meestal zinloos. Dus liet ik de eigenaar het kalf goed vasthouden. Door middel van een infuus diende ik het kalf bicarbonaat toe om zo de zuurtegraad of pH van het bloed weer op een normaal niveau te krijgen. Ik gaf het kalf een pijnstiller om het een extra opkikker te geven.

Dit had zichtbaar effect, want nadat ongeveer de helft van het infuus erin zat, begon het kalf te reageren, wat een goed teken is. Een uur na het infuus ging het kalf staan en dronk het een beetje biest.

De dag erna heb ik nog even gebeld met de eigenaar om naar de toestand van het kalf te informeren. Er was goed nieuws: de koe en het kalf liepen gezamenlijk in het strohok en alles leek goed te gaan.

De encyclopedie **verzuring**

Verzuring bij kalveren ontstaat tijdens het geboorteproces doordat het zuurstoftransport van de koe naar het kalf verstoord is. Dit kan gebeuren bij een langdurige en/of zware bevalling, maar ook bij een afwijkende placenta. Daarbij kan gedacht worden aan het vroegtijdig loslaten van de placenta of aan een ontsteking van de placenta. Zo raakt het kalf in een zuurstofarme fase. Indien dit te

lang duurt, gaat het lichaam verzuren. In de humane geneeskunde wordt daarom bij een afwijkende bevalling in het ziekenhuis navelstrengbloed geprikt om zo onder andere de zuurtegraad van het kind te bepalen en eventueel te corrigeren met een infuus.

In theorie zou dat ook bij kalveren kunnen, maar de toestellen zijn nogal duur. Een dierenarts moet meestal ook snel handelen, omdat de kalveren vaak al geboren zijn. Het ontzuren heeft als grote voordeel dat de antistoffen uit de biest veel beter worden opgenomen. Het kalf wordt zo beter beschermd tegen mogelijke infecties. Bij een kalf dat minder vlot oogt na de geboorte kunnen veehouders een tube glutellac aan de biest toevoegen.